

Preek Matteüs 1: 1-6, 16, 17

Broeders, zusters,

Ik weet niet hoe dat bij u gaat aan tafel, maar ik vermoed dat het bij u niet veel anders gaat dan bij ons. Zodra je tijdens het Bijbellezen uitkomt bij een geslachtsregister dan heb je de neiging om deze over te slaan. En dat is best te begrijpen, geslachtsregisters zijn niet het meest geschikt om aan tafel voor te lezen. Maar dan neemt niet weg dat ze met een reden in de Bijbel staan. Zo ook het Bijbelgedeelte dat we zojuist hebben gelezen met elkaar.

Ik heb u in deze tijd van Advent een gedeelte van het geslachtsregister van Jezus Christus voorgelezen. En zo'n geslachtsregister bevat interessante informatie. Matteüs de schrijver van dit Evangelie is dezelfde als Levi de tollenaar. In Matteüs 9 en in Lukas 5 staat hoe Jezus deze tollenaar riep. In het ene Evangelie wordt die tollenaar Matteüs genoemd, in het andere Levi.

Het Matteüs Evangelie is gericht aan Joodse lezers. Meer dan de andere Evangeliën zien we dat Matteüs het door de Joden als gezaghebbend geaccepteerde Oude Testament citeert om te laten zien dat met de komst van Jezus die Oudtestamentische profetieën in vervulling gaan. We zien dat bijvoorbeeld in Matt.1:23: waar de engel aan Jozef zegt dat de geboorte van Jezus een vervulling is van wat de profeet Jesaja heeft geschreven: *Zie de maagd zal zwanger worden en een zoon baren, en men zal Hem de naam Immanuel geven.*

Ook zien we aan het allereerste vers van ons geslachtsregister dat Matteüs zich tot de Joodse lezers richt. *Geslachtsregister van Jezus Christus, zoon van David, zoon van Abraham.* Wat wil Matteüs zijn lezers duidelijk maken?

Die Messias die jullie verwachten moet een Zoon van David zijn. Ezechiël heeft het geprofeteerd in Ez. 37: *Zij zullen wonen in het land dat ik aan Jakob gegeven heb....en mijn knecht David zal hun voor eeuwig tot vorst zijn.*

En in Genesis 22:18 wordt al aan Abraham beloofd dat met zijn nageslacht alle volken van de aarde gezegend zullen worden. Iedere gelovige Jood die de komst van de Messias verwachtte geloofde dat deze Messias hoe dan ook van Abraham en van David zou moeten afstammen. En hier, op de eerste bladzijde van het Nieuwe Testament, de eerste regel zelfs, zegt Matteüs dat Hij er is. Jezus is die Zoon David en die Zoon van Abraham.

Hier is Hij.....Mattheüs wil het wel van de daken schreeuwen. De Messias is

gekomen! En vandaar dat hij steeds weer de Schrift citeert. Kijk nou toch eens wat er bij de komst van Jezus in vervulling is gegaan.

Mattheüs begint zijn Evangelie dus met een geslachtsregister. Klinkt niet heel spannend. Je hebt de neiging om het over te slaan. Maar we kunnen ons vergissen. Als u wel eens een training hebt gehad in het houden van een toespraak of het schrijven van een verhaal dan zult u ongetwijfeld geleerd hebben dat je introductie de aandacht moet trekken. Mensen moeten als het ware op het puntje van hun stoel gaan zitten omdat ze geen woord willen missen van wat je gaat vertellen. Je luisteraar moet denken, hé, dat wordt interessant...even opletten.

Voor ons klinkt zo'n geslachtsregister misschien niet zo spannend, maar voor de Joodse lezers van Mattheüs is dat absoluut anders. Zoon van David, Zoon van Abraham.....over wie zal Hij het hebben? Zou het over de Messias gaan? En inderdaad daar gaat het over. De Messias Jezus is in aantocht. God werd mens en ik wil graag samen met u kijken in welke familie Jezus geboren is. Want er is nog al wat loos in die familie.

Het geslachtsregister begint met bekende namen: Abraham, Izaäk en Jakob.

We weten van deze aartsvaders dat er best het een en ander is aan te merken op hun leven. Abraham stond een potje te liegen door te beweren dat Sarah zijn zus was. Daarmee dacht hij zijn eigen hachje te redden. Dat Sarah daardoor in de harem van Farao terecht kwam nam hij op de koop toe.

We weten van Izaäks gezin dat vader Izaäk zijn zoon Ezau voortrok en moeder Rebekka trok haar zoon Jakob voor. Rebekka zal uiteindelijk zelf meewerken aan het bedriegen van haar man om zo het eerstgeboorterecht te ontfutselen.

Jakob, die ervaren heeft wat het is om de liefde van z'n vader te missen, deed het zelf als vader niet beter. Hij trok de kinderen van zijn lievelingsvrouw Rachel voor boven de andere zonen die hij bij Lea en de slavinnen had gekregen. Deze voortrekkerij was de directe aanleiding voor het feit dat Jozef als slaaf in Egypte terecht kwam. Zo zien we dat er in het voorgeslacht van de Here Jezus al heel wat taferelen voorkwamen waar je niet bepaald trots op bent.

Deze verhalen waren al niet fraai, maar er zijn nog een aantal zaken in het voorgeslacht van de Here Jezus die helemaal geen schoonheidsprijs verdienen. Ik weet niet of het u opgevallen is, maar er staan vier vrouwen in het geslachtsregister. Dat is opmerkelijk. Meestal staan er alleen de namen van mannen in.

En als we inzoomen op die vrouwen dan zullen we schrikken. Want de verhalen rondom die vrouwen zou je liever niet in je voorfamilie hebben, lijkt me zo.

De eerste vrouw die genoemd wordt is Tamar. In vs. 3 staat dat Juda twee zonen verwekte bij Tamar. Juda is de zoon van Jakob, maar Tamar is zijn schoondochter. Tamar was weduwe van Juda's eerste zoon Er. Nadat Er was gestorven, zou Tamar zoals gebruikelijk de vrouw worden van Onan, de tweede zoon van Juda. Onan moest nakomelingen verwekken bij Tamar, zodat de naam van zijn broer Er niet zou uitsterven. Maar Onan weigerde dat. Hij koos er bewust voor om te voorkomen dat Tamar zwanger zou worden. Daarna stierf ook Onan. Volgens het gebruik in die tijd zou nu de derde zoon van Juda, Sela, Tamar tot vrouw moeten nemen. Sela was nog jong en Tamar zou moeten wachten tot Sela volwassen geworden was. Maar Juda weigerde zijn zoon te geven. Ondertussen overleed ook Juda's vrouw. Omdat Tamar niet kreeg wat haar toekwam verkleedde zij zich als een prostituee en ging langs een weg zitten waarlangs ze haar schoonvader Juda verwachtte. Juda zag haar voor een prostituee aan, ging met haar naar bed alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Toen Tamar zwanger bleek te zijn wilde Juda haar laten doden, totdat hij erachter kwam dat hijzelf de vader was van de tweeling die zij bij zich droeg. Juda begreep dat hij bij Tamar in het krijt stond, door haar niet zijn derde zoon als echtgenoot te geven en hij liet haar in leven.

Eén van de kinderen, Peres, werd een voorouder van de Here Jezus.

Mooie familie.....

Laten we even naar de tweede vrouw kijken die genoemd wordt in Jezus' voorgeslacht. In het 5e vers wordt vermeld dat Salmon Boaz verwekte bij Rachab. Wie is Rachab? We komen haar tegen in het Bijbelboek Jozua, waar de inname van het Beloofde Land wordt beschreven na de veertigjarige woestijnreis van het volk Israël. Rachab is de vrouw die de twee verspieders bescherming bood en via een touw uit het venster van haar huis, dat op de stadsmuur stond, liet ontsnappen. Rachab en haar familie zullen bij de inname van Jericho voor deze daad in leven gehouden worden en mogen gaan wonen onder het volk Israël. Maar deze Rachab was wel een prostituee! Ze had een soort herbergje, waar reizigers niet alleen kwamen voor hun natje en hun droogje, maar Rachab was ook bereid om de reizigers tegen betaling in hun seksuele behoeften te voorzien. En deze Rachab wordt aan Gods volk toegevoegd en nu komen we haar naam tegen in de verre

voorfamilie van Jezus, Gods Zoon!

Nogmaals, wat een bijzondere familie.....

In het volgende vers komen we weer een vrouw tegen Ruth, de Moabitsche. Ruth is een aansprekend verhaal. De weduwe Naomi komt met haar schoondochter Ruth, de weduwe van Naomi's zoon, uit Moab terug. Ruth trouwt, na een romantische poging tot verleiding op de dorsvloer, uiteindelijk met Boaz en wordt op die manier de overgrootmoeder van koning David. Prachtig verhaal. Maar dan moeten we ons wel even realiseren dat Ruth een Moabitische is. En wie zijn die Moabieten?

De naam Moab betekent 'zaad van de vader'. Moab, de stamvader van de Moabieten, is geboren uit de ontuchtige handeling die een van de dochters van Lot met haar vader beging na hem dronken te hebben gevoerd. Moab is door Lot bij zijn dochter verwekt. Deze Moab is tot een groot volk geworden. En deze nakomelingen, de Moabieten, mochten tot in het tiende geslacht niet in de gemeente des HEREN komen (Deut.23:2) vanwege hun vijandelijke houding ten opzichte van Israël en omdat zij Bileam ingehuurd hadden om Israël te vervloeken. Ruth de voormoeder van Jezus komt uit dit volk, wiens ontstaan z'n oorsprong heeft in de ontucht in de tenten van Lot.

Opnieuw.....wat een familie.....

Er wordt nog een vrouw genoemd in het geslachtsregister. We kennen haar naam wel, maar ze wordt hier niet bij name genoemd. Ze heet Bathseba, maar Mattheüs noemt haar hier 'de vrouw van Uria'. *David verwekt Salomo bij de vrouw van Uria.* Ziet u hoe zorgvuldig Mattheüs hier spreekt. David heeft zijn buurvrouw begluurd terwijl ze zich waste. Vervolgens heeft hij deze knappe verschijning bij zich laten roepen. Hoewel Bathseba getrouwd was met Uria, heeft hij gemeenschap met haar en ze raakt zwanger van een kind dat later zal sterven. David besluit om ervoor te zorgen dat Uria in de strijd om het leven komt, een misselijke streek, en hij neemt Bathseba tot vrouw. En toch blijft Mattheüs haar 'de vrouw van Uria' noemen. Hoewel ze nu allang de vrouw van David geworden is, is ze in feite nog altijd de vrouw van Uria. Het lijkt erop dat Mattheüs op deze manier recht wil doen aan haar man Uria. Deze rotstreek van David gaat wel vooraf aan de geboorte van Salomo, de grote vredevorst, de wijze koning van Israël, die ons het Bijbelboek Prediker en ook het Hooglied heeft overgeleverd. En opnieuw moeten we met het schaamrood op de

kaken zeggen dat ook deze geschiedenis in het voorgeslacht van Jezus plaatsvind. Nogmaals.....wat een familie.

Vier namen van vrouwen die symbool staan voor het zondige voorgeslacht van Jezus. Jezus' komst naar de aarde was een vernedering. Het was een vernedering omdat Hij als Hemelse Koning de gedaante van een dienstknecht moest aannemen. Hij werd de Zoon van een arme timmerman, uit een achterlijk dorpje. Over zijn ouders werd geroddeld omdat z'n moeder zwanger was voor de trouwdag en er twijfels waren of Jozef wel z'n echte vader was. Het leven van deze Jezus was één grote weg van vernedering en afwijzing en uiteindelijk hing Hij naakt te kijk op de heuvel Golgotha, terwijl Hij uitgelachen werd door de omstanders, stierf Hij een vernederende dood. Zijn leven was een vernedering, maar Zijn afkomst dus ook, hebben we net gezien. Er was helemaal niets om trots op te zijn.

Mattheüs omschrijft het voorgeslacht van Jezus met getallen. Drie maal veertien. Van Abraham tot David veertien geslachten, van David tot de ballingschap veertien geslachten, van de ballingschap tot Christus veertien geslachten. Om op die getallen uit te komen moest Mattheüs trouwens wel hier en daar een generatie overslaan. Dat is niet fout, omdat Mattheüs een Boodschap wil doorgeven met deze getallen. Wij zijn daar wat minder gevoelig voor en vinden dat rijtjes exact moeten kloppen, maar in het oude Israël werd anders gekeken. Veertien is twee keer zeven. Zeven is het getal van de volheid. Drie keer veertien is gelijk aan zes keer zeven. Tot aan Christus waren er dus zes keer zeven geslachten.

Als zeven het getal van de volheid is, dan zal het geslacht na Christus het zevende zevental opleveren. Het lijkt dat Mattheüs wil zeggen dat het getal van de familie van Jezus na Christus pas helemaal tot zijn volheid zal zijn gekomen.

Het verslag van Mattheüs over het leven van Jezus begint dus met zes keer zeven, maar het eindigt aan het eind van het Bijbelboek met het bevel van Jezus om alle volken tot Zijn discipelen te maken. Jezus wil dat alle volken van alle tijden alles over Hem te weten komen. Na de Pinksterdag zal het zevende zevental van Zijn geslacht volgemaakt gaan worden.

God heeft met de komst van Christus de redding van de hele wereld voor ogen. Alles wat in deze gevallen schepping ontwricht en krom en aangetast is geworden zal door deze Messias worden omgebogen.

We hebben gezien dat Jezus bereid was om geboren te worden in een familie waar heel veel aangetast was door de zonde.

En ook onder Zijn geestelijke nakomelingen zal dat niet anders zijn. Ook tijdens zijn aardse leven werd Hij veracht omdat Hij een vriend was van zondaren, van hoeren en tollenaars. Jezus antwoord was altijd weer hetzelfde: Ik ben niet gekomen voor rechtvaardigen, maar voor zondaars....Ik ben gekomen om het verlorene te zoeken en te redden. Hij kwam om mensen uit hun verloren situatie te redden. De zondares die zijn voeten zalfde, de Samaritaanse vrouw die ongehuwd samenwoonde na vijf mislukte huwelijken, de verachte tollenaar die zijn eigen volksgenoten had opgelicht, ze mochten allemaal deel gaan uitmaken van Jezus' nieuwe familie.

En dat wil Hij nog altijd. Mensen toevoegen. Al verdient je leven geen schoonheidsprijs. Niet jouw zonden zijn het probleem, maar als je niet tevoorschijn komt, dat is het probleem. Wie met berouw komt, met de brokstukken van z'n leven bij het kruis, kan vergeving ontvangen. Want aan dat kruis stierf Hij om jouw bevrijding mogelijk te maken. Hij wil je verlossen van je schuld, van je pijn en Hij wil je helpen bij het opruimen van die brokstukken. En daarom is het zo belangrijk dat we tot Hem komen. En daarom ook aan jou die oproep: Kom tevoorschijn, laat het goed worden tussen God en jou. Stel je vertrouwen op de Here Jezus en je zult behouden worden.

Weet je, gelovige mensen zijn niet persé beter dan niet-gelovige mensen. Het verschil zit hem hierin dat de gelovigen hebben erkend dat ze van genade leven. Dat ze het nodig hebben, dat Jezus voor hen stierf. En dat ze nu iedere dag mogen ervaren dat geloof in Jezus zo enorm bevrijdend is. De schuld is weg, het schuldgevoel is weg, we hoeven niet meer gebukt te gaan onder wat mis ging. Als we het maar belijden. Opruimen wat er mis ging, naar God toe en indien nodig naar onze medemens toe.

Jezus' komst naar de wereld is Gods grote bevrijdingsactie. Het offer dat Jezus zou brengen voorziet in de bevrijding van Zijn voorgeslacht waarin zoveel mis ging, maar ook in de bevrijding van Zijn nageslacht. Voor ons dus. Wat een genade! Wat een vergeving!

Advent is leven naar Kerst toe. Advent is uitzien naar de komst van onze grote Bevrijder. Dat verachte Kind in de kribbe zal dertig jaar later hangen aan het kruis.

Geslacht als een Lam. Maar ooit zullen zijn voeten weer op de Olijfberg staan. Dan verschijnt Hij als Koning. En daarom is Advent ook uitzien naar die tweede komst. Die komst gaat plaatsvinden als het zevende zevental vol is. Als er die nieuwe mensheid zal zijn, een ontelbare schare van mensen, die de naam van Jezus belijden. Een ontelbare schare van mensen die Hem liefhebben omdat Hij hen bevrijd heeft van wat er misging. Een ontelbare schare van mensen die er daarom voor gekozen hebben om zich met hun hele ziel en zaligheid aan deze Messias Jezus vast te klampen. Wat een genade dat ieder van ons welkom is om van deze schare deel uit te maken!

AMEN

December 2018
Peter Hartkamp
Wapenveld